

Elfstedentocht

In de zomer van 2011 liep ik (Nico Kloek) de Elfstedentocht. 249 kilometers lang waar ik 9 dagen over deed. Dat zijn minder etappes dan de beschrijving die ik had aangaf, ik heb hier en daar dubbele etappes gelopen. Ik had een beschrijving gevonden op [Wandelzoekpagina](#). Catrinus Nouta heeft daar in 14 etappes van tussen de 15 en 22 kilometer de route beschreven en op perfecte wijze ook van etappekaarten voorzien. Ik had nog nooit in Friesland gewandeld, dit was dus mijn eerste kennismaking met deze provincie en die is me wel bevallen. De route volgt niet helemaal de schaatstocht, hier en daar heeft Catrinus een wat andere route gekozen om het wandeltraject interessant te houden. Op de hoofdfoto een zonsondergang met fietser boven het Dokkumer Ee. De foto werd genomen nabij Barthlehiem wat toch wel zo ongeveer de bekendste plek op de schaatsroute is. De schaatsers moeten een eindje verderop linksaf naar Dokkum om daar vervolgens te keren om het eindstuk richting Leeuwarden af te leggen waarbij ze de plek passeren waar deze foto genomen is.

Het begin en eindpunt van de route is het station in Leeuwarden. Kennismaken met Friesland was ook kennismaken met een andere Friese traditie namelijk Oranjekoek (Fryske Oranjekoeke), een typisch Friese lekkernij met gekarameliseerde sinaasappelsnippers. Voordat ik begon te lopen nam ik eerst nog een kop koffie op een terras tegenover het station en daar zag ik dit op de kaart staan. Proberen natuurlijk en dat beviel me goed. Het is eens wat anders dan mijn eigen traditie van appelgebak met slagroom als ik op een terras zit. Onderweg nog wel een paar keer gedaan, uit ervaring kan ik nu wel zeggen dat er toch nog wel variaties denkbaar zijn ook al had de koek overal dezelfde naam.

Als je Leeuwarden uit bent volg je een aantal kilometers de Sneekertrekvaart, oftewel de Zwette. Rechttoe/rechtaan richting Reduzum, de trend is meteen gezet. Lange rechte vaarten zijn de Elfstedentocht niet vreemd natuurlijk. De tocht der tochten met zijn ontberingen. Ik liep dit deel met prachtig weer in mei. Kon niet mooier, alles in bloei.

Het eerste dorp Reduzum wandel je sfeervol binnen. Tussen de bomen door zie je de kerk al van een afstandje liggen. De kerktoren wordt weerspiegeld in het water van een sloot. De vlag hangt uit als ik het dorp binnenloop.

Of het Fries stamboekvee was weet ik niet, wel dat ze er sfeervol bij lagen met het gele bloemenveld op de achtergrond.

Als je in het Friese buitengebied loopt vallen de specifieke kenmerken van de Friese boerderijen meteen op. Op deze foto een boerderij zonder voorhuis. Verreweg de meeste van dit soort boerderijen hebben boven het woongedeelte zwarte dakpannen en boven de schuur/deel rode dakpannen.

De wat luxere boerderijen hebben een voorhuis. Uit de literatuur begrijp ik dat men dit Kop-hals-romp boerderijen noemt. Het voorhuis is dan de romp, de keuken is het eerste gedeelte van de grote schuur (ook weer met zwarte dakpannen) en de romp is dan de schuur/deel.

De volgende etappe brengt je richting Sneek via Easterwierrum en Boazum. Voorbij Boazum ontdek ik een broedende zwaan die een prachtig nest tussen het riet op het water gebouwd heeft. Het water weerspiegelt de kop van de zwaan en het riet waardoor een heel sfeervol beeld ontstaat. Ik denk dat deze zwaan wel gewend was aan bekijks zo vlak langs het pad, hij voelde zich door het water tussen ons blijkbaar voldoende beschermd want hij trok zich niets van me aan.

Sneek is een mooi stadje met opvallende gebouwen. Zelf vond ik de Waterpoort er het meest uitspringen. De poort is gebouwd rond 1500 gelijk met een stadswal. Er waren vier waterpoorten maar de andere drie zijn

afgebroken. De Waterpoort is tegenwoordig het symbool van Sneek.

Tussen Sneek en IJlst een prachtig landschap.

De rode zuring, gele boterbloemen en witte al uitgebloeide paardenbloemen leveren in combinatie met een knotwilg en twee meisjes op een fiets een bijna klassiek Hollands beeld op.

De houtmolen "De Rat" in IJlst valt meteen bij

binnenkomst op. Deze achtkantige stellingmolen werd gebouwd in 1828. Er wordt nu alleen nog op vrijwillige basis hout gezaagd. Na IJlst komt een vervelend stuk, het eerste deel valt nog mee door de polder op een rustige weg maar daarna langs de rijksweg tot aan Woudsend. Ook na Woudsend zet zich dat nog 5 kilometer voort. Ik heb de kaart nog onderzocht op alternatieven maar die zijn er simpelweg niet. Dat stuk van al met al een kilometer of 10/15 is dus net als de elfstedentocht afzien. Gelukkig is wat daarna volgt een bijzonder fraai stuk dus het leed is dan snel geleden. Pas veel verderop de tocht komt nog zo'n deel. Op de totale 249 km zal dat ongeveer 25/30 kilometer zijn. Dat valt dus best mee. Ik noem het altijd noodzakelijke verbindingsstukken. Elk lange afstandspad heeft dat.

Het zuidelijke deel van de Elfstedentocht is verreweg het mooist. Je loopt veel langs water maar ook gewoon door landschap waar je het water niet ziet en waar een boot op afstand door het land lijkt te glijden. Deze foto is daar een voorbeeld van. Een gras maaierende boer met op de achtergrond een passerende boot zonder dat je water ziet.

Maar soms ook prachtig langs het meer zoals tussen Sloten en Balk. De zon schittert in het water, de wind waait heerlijk om je heen en tussen alle witte zeilen springt dan die ene boot met het zwarte zeil er uit.

En tja, je loopt de Elfstedentocht. Dat staat garant voor het feit dat je regelmatig leuke dorpjes en steden binnenloopt waar je goed kunt pauzeren. Terrasje... koffie etc. Ben je eenmaal weer buiten de plaatsen dan loop je de rustige paden weer op. Een mooie afwisseling.

Na Balk loopt je de Starnuman bossen in. Het enige echte bos op de route. Meteen als ik het bos binnenloop zie ik een roofvogel die eerst nog blijft zitten maar als ik te dicht bij kom toch maar “de vleugels” neemt.

Bij Stavoren, ook een leuk plaatsje, loop je de dijk langs het IJsselmeer op. Deze dijk volg je een kilometer of 15. Erg mooi. Ik liep daar met redelijk dreigend weer. Het bleef nog net droog maar dreigende wolken en veel wind maakten deze dijkwandeling tot een prachtige tocht. Toch verbazingwekkend, in Stavoren was het druk met veel toeristen, 15 kilometer verderop in Hindeloopen ook en daar tussenin loop je dan helemaal in je eentje. Zo nu en dan beneden aan de dijk een fietser maar verder niks. Die ervaring heb ik overigens in heel Nederland. Gelukkig maar, ondanks ons volle landje kan dat dus.

Kitesurfing. Er is een speciaal strand in

Hindeloopen voor kitesurfers. Bij het binnenlopen in Hindeloopen viel dat meteen op. De forse wind maakt dit tot een spectaculair schouwspel waar veel toeristen op af komen.

Na Hindeloopen is het afgelopen met het merengebied. We gaan het noordelijke deel in. Lange vaarten zonder veel dekking waarbij je voor kunt stellen dat schaatsers het hier met de kop in de wind moeilijk krijgen. De bewoner van het huisje op de foto was volgens mij niet thuis. Ik kon namelijk aan de overkant geen enkel pad ontdekken naar dat huisje toe en de boot lag aan deze kant.

De pleziervaart beperkt zich op deze lange vaarten tot motorboten die met een rustig gangetje de afstanden tussen de diverse dorpen afleggen. Behalve bij het Dokkumer Ee waar meer pleziervaarten zijn zag ik in het noordelijke gedeelte erg weinig boten.

Het kostte me geen moeite om de regel Fries die op dit bankje in 2011 door Kees en Henny was geschreven te vertalen: "Efkes Skoft en genietsje fan it útsicht" Heb ik dus maar even gedaan want het uitzicht was beslist de moeite waard.

Dit verstilte tafereeltje kan ik u niet onthouden. Een klein slootje met een smalle loopplank van het ene weiland naar het andere waar bijna nooit iemand komt is een pracht rustplek voor deze eenden. De foto siert op dit moment mijn bureaublad.

De laatste 4 dagen van mijn tocht had ik een camping in Barthlehiem uitgekozen. Van daaruit liep ik mijn etappes. Inmiddels bestaat de camping niet meer. De eigenaren wilden stoppen en konden geen opvolger vinden. Erg jammer want het was een leuke camping waar je ook nog eens perfect kon eten. Vooral om dat laatste stond de camping bekend. Ik stond er helemaal alleen en maakte prachtige

zonsondergangen mee (Zie hoofdfoto). Maar ook in de hele vroege ochtend als er nog een laag mist over het Dokkumer Ee en de weilanden ligt is het er prachtig. Nog zo'n verstild moment.

En ja hoor, in een klein dorpje in het tweede deel van de route eindelijk iets over de Elfstedentocht zichtbaar. Een monument voor de vrouwelijke winnaars daarvan.

Dan doemt aan de horizon Leeuwarden weer op. Het laatste stuk loop je heel mooi via de weilanden Leeuwarden binnen.

Nog één keer op hetzelfde terras tegenover het station de Fryske Oranjekoeke nemen om dan tot enkele eindoorden te komen. Ik denk dat ik een maal of 5 – 6 Fryske Oranjekoeke heb gehad maar die van Leeuwarden was het lekkerst. Een winner dus want dat hele kopje koffie was perfect verzorgd zoals de foto laat zien!

Mijn tweede oordeel was over de gelopen route. Heerlijk met dank aan Catrinus!